

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

كشف الشبهات

Kashf al-Shubuhāt

Înlăturarea îndoielilor

Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Muḥammad ibn ‘Abd al-Wahhāb

Înlăturarea îndoielilor

Kashf al-Shubuhāt

كشف الشبهات

Kashf al-Shubuhāt

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: كشف الشبهات

Ediție în limba română

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Texte arabe coranice adăugate editorial: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026

Tanzil Project, CC BY 3.0 · <https://tanzil.net>. Traducerea românească și notele sunt păstrate integral. Fragmentele arabe sunt indicate ca atare; în celelalte cazuri este reprodus textul arab integral al versetului sau pasajului indicat.

Cuprins

1	Textul lucrării	1
	Tawhîd-ul este consacrarea adorării numai lui Allah	1
	Tawhîd al-ʿibādah și sensul mărturisirii „Lā ilāha illā Allāh”	3
	Două roade ale cunoașterii tawhîd-ului	6
	Dușmanii tawhîd-ului și necesitatea cunoașterii dovezilor	8
2	Răspunsul la îndoieli	12
	Răspunsul general	12
	Răspunsul detaliat	14
	Două deosebiri între politeiștii vechi și politeiștii din vremea autorului	28
	Obiecția: „Noi rostim shahādah, credem în Coran, ne rugăm și postim”	31
	Lecția din povestea lui Mūsā și din episodul Dhāt Anwāt	38
	Obiecția: „Cel care spune Lā ilāha illā Allāh nu poate fi declarat necredincios”	39
	Obiecția: istighāthah în Ziua Învierii	41
	Obiecția: Jibrîl i-a oferit ajutor lui Ibrāhîm	43
3	Chestiunea finală: inima, limba și fapta	44

Notă asupra ediției române

Această traducere a fost realizată direct din textul arab furnizat. Ordinea argumentelor, exemplele și formulările doctrinare ale autorului au fost păstrate. Subtitlurile introduse în ediția română sunt editoriale și au doar rolul de a ușura lectura.

Versetele coranice sunt redată în limba română prin traducere proprie, pe baza trimerilor de sură și verset din textul arab. Termenii tehnici precum tawhîd, shirk, du‘ă’, istighâthah și shafā‘ah sunt păstrați acolo unde o traducere prea liberă ar putea pierde sensul tehnic.

Formulările juridico-polemice ale autorului referitoare la necredință, luptă, sânge sau avere sunt reproduse ca parte a textului istoric tradus; ele nu reprezintă instrucțiuni sau îndemnuri ale traducătorului.

Textul lucrării

Tawhīd-ul este consacrarea adorării numai lui Allah

Să știi — fie ca Allah să aibă milă de tine — că *tawhīd*-ul înseamnă a-L singulariza pe Allah în adorare. Aceasta este religia mesagerilor, cu care Allah i-a trimis la robii Săi.

Primul dintre ei a fost Nūḥ (Noe), pacea fie asupra lui. Allah l-a trimis la poporul său atunci când aceștia au exagerat în privința oamenilor drepti: Wadd, Suwāʿ, Yaghūth, Yaʿūq și Nasr.

Ultimul dintre mesageri este Muḥammad ﷺ. El a distrus reprezentările acelor oameni drepti. Allah l-a trimis la un popor care se închina, făcea pelerinajul, dădea milostenie și Îl pomenea mult pe Allah, însă ei făceau din unele fapte intermediari între ei și Allah.

Ei spuneau: „*Prin aceștia dorim să ne apropiem de Allah și dorim mijlocirea lor înaintea Lui*”, precum îngerii, ʿĪsā (Isus), Maryam (Maria) și alți oameni drepti.

Allah l-a trimis pe Muḥammad ﷺ pentru a reînnoi pentru ei religia părintelui lor Ibrāhīm (Avraam), pacea fie asupra lui, și pentru a-i înștiința că această apropiere și această credință sunt un drept exclusiv al lui Allah și nu se cuvin nimănui în afară de El — nici unui înger apropiat și nici unui profet trimis, cu atât mai puțin altcuiva.

În același timp, acei politeiști recunoșteau și mărturiseau că Allah este singurul Creator, fără asociat; că nimeni în afară de El nu dăruiește hrana, nu dă viață, nu dă moarte și nu cârmuiește treburile; și că toate cele șapte ceruri și cei aflați în ele, precum și cele șapte pământuri și cei aflați pe ele, sunt robii Săi, aflați sub stăpânirea și puterea Sa.

Dacă vrei dovada că cei împotriva cărora a luptat Mesagerul lui Allah ﷺ recunoșteau toate acestea, citește cuvintele Celui Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ
أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

„Spune: «Cine vă dă hrană din cer și de pe pământ? Cine stăpânește auzul și văzul? Cine scoate viul din mort și mortul din viu? Și cine cârmuiește toate lucrurile?» Ei vor spune: «Allah.» Spune atunci: «Oare nu vă veți teme?»”

(Yūnus, 10:31)

Și cuvintele Sale:

Textul arab al pasajului integral

﴿قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ

لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ

وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ قُلْ

مَنْ يَدِينُهُ مَلَكَوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ

إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِي تُسْحَرُونَ﴾

„Spune: «Ale cui sunt pământul și cei de pe el, dacă știți?» Ei vor spune: «Ale lui Allah.» Spune: «Oare nu vă aduceți aminte?» Spune: «Cine este Domnul celor șapte ceruri și Domnul Tronului măreț?» Ei vor spune: «Allah.» Spune: «Oare nu vă veți teme?» Spune: «În mâna cui este stăpânirea tuturor lucrurilor, Cel care ocrotește și împotriva Căruia nimeni nu poate ocroti, dacă știți?» Ei vor spune: «Allah.» Spune: «Atunci cum de sunteți amăgiți?»”

(Al-Mu'minūn, 23:84–89)

Și există multe alte versete în acest sens.

Tawhīd al-‘ibādah și sensul mărturisirii „Lā ilāha illā Allāh”

Dacă ai înțeles că ei recunoșteau toate acestea, dar aceasta nu i-a introdus în tawhīd-ul la care i-a chemat Mesagerul lui Allah ﷺ, și dacă ai înțeles că tawhīd-ul pe care îl negau era tawhīd al-‘ibādah — unicitatea lui Allah în adorare — pe care politeiștii din vremea noastră îl numesc „credință” (al-i‘tiqād), atunci să știi că și aceia Îl chemau pe Allah zi și noapte.

Unii dintre ei îi chemau pe îngeri din pricina dreptății și apropierii lor de Allah, pentru ca aceștia să mijlocească pentru ei. Alții chemau un om drept, precum al-Lât, sau un profet precum ʿĪsā.

Dacă ai înțeles că Mesagerul lui Allah ﷺ a luptat împotriva lor din cauza acestui *shirk* și i-a chemat să consacre adorarea numai lui Allah, așa cum spune Cel Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾

„Moscheile sunt ale lui Allah, așadar nu chemați pe nimeni împreună cu Allah.”

(Al-Jinn, 72:18)

Și:

Textul arab al versetului integral

﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَسِطَ كَفِّهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ ۚ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾

„A Lui este chemarea adevărată. Iar cei pe care îi cheamă în afară de El nu le răspund cu nimic.”

(Ar-Ra'd, 13:14)

și dacă ai înțeles că Mesagerul lui Allah ﷺ a luptat împotriva lor pentru ca întreaga *du'ā* să fie pentru Allah, toate jurămintele să fie pentru Allah, toate sacrificiile să fie pentru Allah, toată *istighāthah* să fie pentru Allah și toate formele de adorare să fie numai pentru Allah; și că recunoașterea de către ei a *tawhīd ar-rubūbiyyah* nu i-a introdus în Islam; iar faptul că îi aveau în vedere pe îngeri, profeți și sfinți, dorind mijlocirea lor și

apropierea de Allah prin ei, a fost ceea ce a făcut permisă lupta împotriva lor — atunci ai cunoscut *tawhîd*-ul la care au chemat mesagerii și pe care politeiștii au refuzat să-l recunoască.

Acest *tawhîd* este sensul cuvintelor tale: **Lā ilāha illā Allāh** — „Nu există divinitate vrednică de adorare în afară de Allah”.

Căci „divinitatea” (*ilāh*) este cea spre care omul se îndreaptă pentru asemenea lucruri, fie că este un înger, un profet, un sfânt (*walī*), un copac, un mormânt sau un jinn. Ei nu înțelegeau prin „divinitate” Creatorul, Dătătorul hranei și Cârmuitorul, fiindcă știau că acestea Îi aparțin numai lui Allah, după cum ți-am arătat. Prin „divinitate” înțelegeau ceea ce politeiștii din vremea noastră numesc „stăpân” (*sayyid*).

Profetul ﷺ a venit la ei chemându-i la cuvântul *tawhîd*-ului: **Lā ilāha illā Allāh**. Ceea ce se urmărește prin această expresie este sensul ei, nu simpla ei rostire.

Chiar și necredincioșii neștiutori știau că Profetul ﷺ urmărea prin această expresie ca Allah să fie singularizat în devotament și dependență, ca tot ceea ce este adorat în afară de Allah să fie respins și ca omul să se dezică de el. Când le-a spus: „Spuneți: *Lā ilāha illā Allāh*”, ei au răspuns:

Textul arab al versetului integral

﴿أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَحِدًا ۖ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ﴾

„A făcut el din toate divinitățile o singură Divinitate? Cu adevărat, acesta este un lucru uimitor!”

(Șād, 38:5)

Dacă ai înțeles că până și neștiutorii dintre necredincioși cunoșteau aceasta, atunci este uimitor cazul celui care pretinde Islamul, dar nu cunoaște din tâlcuirea acestei expresii nici măcar cât cunoșteau acei neștiutori. El crede că este suficientă simpla rostire a literelor ei, fără ca inima să creadă ceva din sensurile sale. Iar cel mai priceput dintre ei crede că înseamnă doar că nimeni în afară de Allah nu creează, nu dăruiește hrana și nu cârmuiește lucrurile. Nu este niciun bine într-un om dacă

neștiutorii dintre necredincioși cunosc mai bine decât el sensul lui **Lā ilāha illā Allāh**.

Două roade ale cunoașterii tawḥīd-ului

Dacă ai cunoscut din inimă ceea ce ți-am explicat, dacă ai cunoscut *shirk*-ul despre care Allah spune:

Textul arab al versetului integral

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ۖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾^ج

„Allah nu iartă să I se asocieze ceva, dar iartă ceea ce este mai puțin decât aceasta cui voiește.”

(An-Nisā', 4:48)

și ai cunoscut religia lui Allah cu care i-a trimis pe mesageri, de la primul până la ultimul, religie în afara căreia Allah nu acceptă nimic de la nimeni, și ai cunoscut ignoranța în care au ajuns mulți oameni în privința ei, atunci aceasta îți aduce două foloase.

Prima este bucuria pentru harul și mila lui Allah, așa cum spune Cel Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۚ فَبِذَلِكَ فَلِيفْرِحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ﴾

„Spune: «Prin harul lui Allah și prin mila Lui — de acestea să se bucure! Ele sunt mai bune decât ceea ce adună.»”

(Yūnus, 10:58)

A doua este o teamă foarte mare. Dacă ai aflat că omul poate cădea în necredință printr-un cuvânt pe care îl rostește, că poate să-l spună din neștiință și să nu fie scuzat prin neștiință, și că poate să-l spună crezând că prin el se apropie de Allah, așa cum făceau politeiștii, atunci frica ta va crește cu atât mai mult dacă Allah îți face cunoscut ceea ce a relatat despre poporul lui Mūsā (Moise), cu toată dreptatea și știința lor, când au venit la el spunând:

Textul arab al versetului integral

﴿وَجَازَنَّا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
 عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
 ءَالِهَةٌ ۚ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾

„Fă-ne și nouă o divinitate, așa cum au și ei divinități.”

(Al-A‘rāf, 7:138)

Atunci preocuparea și teama ta pentru ceea ce te salvează de acestea și de altele asemenea vor deveni mai mari.

Dușmanii tawhîd-ului și necesitatea cunoașterii dovezilor

Să știi că, prin înțelepciunea Sa, Allah nu a trimis niciun profet cu acest tawhîd fără să-i facă dușmani, după cum spune Cel Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيْطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ
يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ
رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرُهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ﴾

„Astfel am făcut pentru fiecare profet dușmani: diavoli dintre oameni și dintre jinni, care își insuflă unii altora vorbe împodobite, spre amăgire.”

(Al-An‘ām, 6:112)

Dușmanii tawhîd-ului pot avea multă știință, cărți și argumente, după cum spune Cel Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ﴾

„Când mesagerii lor au venit la ei cu dovezile limpezi, ei s-au bucurat de știința pe care o aveau, iar ceea ce batjocureau i-a cuprins.”

(Ghāfir, 40:83)

Dacă ai înțeles aceasta și ai înțeles că pe calea către Allah se află inevitabil dușmani pricepuți în elocvență, știință și argumentare, atunci este obligatoriu să înveți din religia lui Allah ceea ce va deveni pentru tine o armă cu care să-i întâmpini pe acești diavoli, al căror conducător și înaintaș I-a spus Domnului tău, Măreț și Preaînalt:

Textul arab al pasajului integral

﴿قَالَ فِيمَا آغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ﴾

„Pentru că m-ai lăsat să rătăcesc, voi sta pentru ei pe calea Ta cea dreaptă. Apoi voi veni la ei dinaintea lor, din spatele lor, din dreapta lor și din stânga lor, și nu-i vei găsi pe cei mai mulți dintre ei mulțumitori.”

(Al-A‘rāf, 7:16–17)

Dar dacă te îndrepti spre Allah și ascuți cu atenție dovezile și explicațiile Sale, nu te teme și nu te întrista:

Textul arab al versetului integral

﴿الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾

„Cu adevărat, uneltirea lui Shayṭān este slabă.”

(An-Nisā’, 4:76)

Un om de rând dintre cei care afirmă *tawhîd*-ul poate învinge prin argument o mie dintre învățații acestor politeiști, așa cum spune Cel Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾

„Oastea Noastră va fi, cu siguranță, biruitoare.”

(Aş-Şāffāt, 37:173)

Oastea lui Allah biruie prin argument și cuvânt așa cum biruie prin sabie și lance. Teama este pentru cel care merge pe acest drum fără armă. Allah ne-a binecuvântat însă cu Cartea Sa, pe care a făcut-o:

Textul arab al versetului integral

﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
تَبَيِّنًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾

„o lămurire pentru toate lucrurile, călăuzire, milă și veste bună pentru musulmani.”

(An-Naḥl, 16:89)

Niciun adept al falsului nu vine cu un argument fără ca în Coran să existe ceea ce îl respinge și îi arată falsitatea, după cum spune Cel Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا﴾

„Ei nu-ți aduc nicio pildă fără ca Noi să-ți aducem adevărul și cea mai bună tâlcuire.”

(Al-Furqân, 25:33)

Unii dintre exegeți au spus că acest verset este general pentru orice argument cu care oamenii falsului vor veni până în Ziua Învierii.

Acum îți voi aminti câteva dintre răspunsurile pe care Allah le-a menționat în Cartea Sa la argumentele pe care politeștii din vremea noastră le aduc împotriva noastră.

Răspunsul la îndoieli

Răspunsul general

Răspunsul către oamenii falsului este de două feluri: **general** și **detaaliat**.

Răspunsul general este un lucru mareț și un folos uriaș pentru cel care îl înțelege. Allah spune:

Textul arab al versetului integral

﴿هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ
 هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
 زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۚ
 وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ ۗ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا
 بِهِ ۚ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۚ﴾

„El este Cel care ți-a pogorât Cartea. În ea sunt versete clare și hotărâtoare — ele sunt temelia Cărții — iar altele sunt asemănătoare [susceptibile de mai multe înțelesuri]. Cei în ale căror inimi este abatere urmează ceea ce este asemănător din ea, căutând tulburarea și căutând tâlcuirea sa. Dar nimeni nu-i cunoaște tâlcuirea decât Allah...”

(Āl ‘Imrān, 3:7)

S-a relatat autentic de la Mesagerul lui Allah ﷺ că a spus:
 „Când îi vedeți pe cei care urmează ceea ce este ambiguu din ea,
 aceia sunt cei pe care Allah i-a numit; feriți-vă de ei.”
 Un exemplu: dacă un politeist îți spune:

Textul arab al versetului integral

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

„Cu adevărat, apropiații lui Allah nu vor avea nicio teamă și nu se vor întrista.”

(Yūnus, 10:62)

sau invocă faptul că mijlocirea este adevărată și că profeții au un rang înaintea lui Allah, ori menționează o afirmație a Profetului ﷺ pentru a-și susține ceva din falsitatea sa, iar tu nu înțelegi sensul afirmației pe care a menționat-o, răspunde-i astfel: Allah a spus că cei în ale căror inimi este abatere părăsesc versetele clare și urmează ceea ce este ambiguu. Iar ceea ce ți-am menționat — că Allah a spus despre politeiști că recunoșteau *rubūbiyyah*, dar că necredința lor consta în atașarea de îngeri, profeți și sfinți, spunând:

Textul arab al versetului integral

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
 وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعُونَا عِنْدَ اللَّهِ ۚ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا
 لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى
 عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

„Aceștia sunt mijlocitorii noștri înaintea lui Allah.”

(Yūnus, 10:18)

— este un lucru limpede și hotărâtor, căruia nimeni nu-i poate schimba sensul.

Cât despre ceea ce îmi menționezi tu, politeistule, din Coran sau din cuvintele Profetului ﷺ și al cărui sens nu îl cunosc, eu sunt sigur că vorbele lui Allah nu se contrazic și că vorbele Profetului ﷺ nu contrazic vorbele lui Allah, Măreș și Preaînalt. Acesta este un răspuns foarte bun, însă nu-l înțelege decât cel căruia Allah îi dă succes. Nu-l socoti neînsemnat, căci Allah spune:

Textul arab al versetului integral

﴿وَمَا يُقَالُ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُقَالُ إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾

„Nu o primesc decât cei care sunt răbdători și nu o primește decât cel care are o parte măreață [de bine].”

(Fușșilat, 41:35)

Răspunsul detaliat

Cât despre răspunsul detaliat, dușmanii lui Allah au multe obiecții împotriva religiei mesagerilor, prin care îi abat pe oameni de la ea.

Obiecția: „Noi nu Îi asociem nimic lui Allah; doar cerem prin oamenii dreți”

Printre afirmațiile lor se află aceasta:

„Noi nu Îi asociem nimic lui Allah. Dimpotrivă, mărturisim că nimeni în afară de Allah, singur și fără asociat, nu creează, nu dăruiește hrana, nu aduce folos și nu înlătură răul; și că Muḥammad ﷺ nu stăpânește nici pentru sine folosul sau răul, cu atât mai puțin ‘Abd al-Qādir sau altcineva. Dar eu sunt un păcătos, iar oamenii dreți au rang înaintea lui Allah, așa că Îi cer lui Allah prin ei.”

Răspunde-i prin ceea ce a fost deja explicat: cei împotriva cărora a luptat Mesagerul lui Allah ﷺ recunoșteau exact ceea ce ai menționat și recunoșteau că idolii lor nu cârmuiesc nimic; ei

urmăreau numai rangul și mijlocirea lor. Recită-i ceea ce Allah a menționat și explicat în Cartea Sa.

Obiecția: „Versetele sunt despre idolatri; noi îi chemăm pe profeți și pe cei drepecți”

Dacă spune: „Acele versete au fost revelate despre cei care adorau idoli. Cum îi puneți pe oamenii drepecți în aceeași categorie cu idoli? Cum îi faceți pe profeți idoli?”

Răspunde-i prin ceea ce s-a spus mai înainte. Dacă recunoaște că necredincioșii mărturiseau că întreaga *rubūbiyyah* îi aparține lui Allah și că nu doreau de la cei spre care se îndreptau decât mijlocirea, atunci aceasta este deja esența răspunsului. Iar dacă încearcă să facă diferență între fapta lor și fapta lui prin această obiecție, amintește-i că dintre necredincioși unii îi chemau pe oamenii drepecți și pe idoli, iar alții îi chemau pe sfinții despre care Allah spune:

Textul arab al versetului integral

﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا﴾

„Cei pe care ei îi cheamă caută ei înșiși calea de apropiere de Domnul lor — care dintre ei este mai aproape...”

(Al-Isrā', 17:57)

Ei îi chemau pe ʿĪsā ibn Maryam și pe mama sa. Allah spune:

Textul arab al pasajului integral

﴿مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ ۗ فَانْظُرْ كَيْفَ
نَبِّئُهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ أَنَّى يُؤْفِكُونَ ۚ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَاللَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

„Mesia, fiul Mariei, nu este decât un mesager; înaintea lui au trecut și alți mesageri. Mama lui era o femeie sinceră. Amândoi mâncau hrană. Privește cum le lămurim semnele, apoi privește cum sunt abătuți! Spune: «Adorați în afară de Allah ceva care nu vă poate face nici rău și nici bine? Allah este Cel care aude totul, Cel care știe totul.»”

(Al-Mā'idah, 5:75–76)

Amintește-i și cuvintele Celui Preaînalt:

Textul arab al pasajului integral

﴿وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ

كَانُوا يَعْبُدُونَ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ

كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ﴾

„În Ziua când îi va aduna pe toți, apoi le va spune îngerilor:
«Aceștia pe voi vă adorau?» Ei vor spune: «Slavă Ție! Tu ești
Ocrotitorul nostru, nu ei. Dimpotrivă, ei îi adorau pe jinni; cei
mai mulți dintre ei credeau în aceștia.»”

(Saba', 34:40-41)

Și cuvintele Sale:

Textul arab al versetului integral

﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ ^ط قَالَ سُبْحَنَكَ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ ^ج إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ
عَلِمْتُهُ ^ج تَعَلَّمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ^ج إِنَّكَ
أَنْتَ عَالِمُ الْغُيُوبِ ﴿

„Și când Allah va spune: «O, Isus, fiul Mariei! Le-ai spus tu oamenilor: Luați-mă pe mine și pe mama mea drept două divinități în afară de Allah?» El va spune: «Slavă Ție! Nu mi se cuvenea să spun ceea ce nu aveam dreptul să spun...»”

(Al-Mā'idah, 5:116)

Spune-i: ai înțeles că Allah i-a declarat necredincioși atât pe cei care se îndreptau spre idoli, cât și pe cei care se îndreptau spre oamenii drepecți, iar Mesagerul lui Allah ﷺ a luptat împotriva lor?

Obiecția: „Noi nu cerem de la ei, ci sperăm prin ei la mijlocirea lui Allah”

Dacă spune: „Necredincioșii doreau lucruri de la ei. Eu însă mărturisesc că Allah este Cel care aduce folosul și răul; nu doresc decât de la El. Oamenii drepecți nu au nimic din această putere, dar mă îndrept către ei sperând la mijlocirea lor înaintea lui Allah.”

Răspunsul este: aceasta este exact afirmația necredincioșilor.
Recită-i cuvintele Celui Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ
أُولِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ
هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾^ج

„Cei care și-au luat ocrotitori în afară de El [spun]: «Noi nu-i
adorăm decât pentru ca ei să ne apropie mai mult de Allah.»”

(Az-Zumar, 39:3)

și:

Textul arab al versetului integral

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ ۖ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا
لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾^ج

„Ei spun: «Aceștia sunt mijlocitorii noștri înaintea lui Allah.»”

(Yūnus, 10:18)

Să știi că acestea trei sunt cele mai mari îndoieli pe care le au. Dacă ai înțeles că Allah le-a lămurit în Cartea Sa și le-ai înțeles bine, ceea ce urmează este mai ușor.

Obiecția: „A-i chema pe cei dreپți nu este adorare”

Dacă spune: „*Eu nu ador decât pe Allah. Faptul că mă refugiez la oamenii dreپți și îi chem nu este adorare.*”

Spune-i: recunoști că Allah ți-a poruncit să-I consacri adorarea și că acesta este dreptul Lui asupra ta? Dacă spune „da”, spune-i: explică-mi ce anume ți-a poruncit — adică să consacri adorarea numai lui Allah, acesta fiind dreptul Său asupra ta. Dacă nu cunoaște adorarea și formele ei, explică-i prin cuvintele lui Allah:

Textul arab al versetului integral

﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾^ج

„*Chemați-L pe Domnul vostru cu smerenie și în taină. Cu adevărat, El nu-i iubește pe cei care întrec măsura.*”

(Al-A‘rāf, 7:55)

După ce i-ai arătat aceasta, întreabă-l: ai înțeles că aceasta este adorare pentru Allah? Va trebui să spună: da. Iar *du‘ā’* este miezul adorării.

Spune-i atunci: dacă ai recunoscut că *du‘ā’* este adorare pentru Allah și Îl chemi pe Allah zi și noapte, cu teamă și speranță, iar apoi, în aceeași nevoie, chemi un profet sau pe altcineva, ai asociat pe altcineva lui Allah în această adorare? Va trebui să spună: da.

Apoi spune-i: dacă împlinești cuvintele lui Allah:

Textul arab al versetului integral

﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنحِرْ﴾

„*Roagă-te Domnului tău și adu jertfă.*”

(Al-Kawthar, 108:2)

și Îl asculți pe Allah și sacrifici pentru El, aceasta este adorare? Va trebui să spună: da. Spune-i atunci: dacă sacrifici pentru o

făptură — profet, jinn sau altcineva — ai asociat pe altcineva lui Allah în această adorare? Va trebui să recunoască și să spună: da.

Întreabă-l de asemenea: politeiștii despre care au fost revelate versetele Coranului îi adorau pe îngeri, pe oamenii drepecți, pe al-Lât și pe alții? Va trebui să spună: da.

Spune-i: adorarea lor față de aceștia consta oare în altceva decât *du‘ā*, sacrificiu, refugiere și lucruri asemănătoare? În rest, ei recunoșteau că aceștia sunt robi ai lui Allah și se află sub puterea Sa și că Allah este Cel care cârmuiește toate lucrurile. Dar ei îi chemau și se refugiau la ei din pricina rangului și mijlocirii lor. Acest lucru este foarte limpede.

Obiecția: „Negi mijlocirea Profetului ﷺ?”

Dacă spune: „Negi mijlocirea Mesagerului lui Allah ﷺ și te dezici de ea?”

Spune: nu o neg și nu mă dezic de ea. Dimpotrivă, el este cel căruia i se va îngădui să mijlocească, iar mijlocirea sa va fi primită, și eu sper la mijlocirea lui. Însă mijlocirea întreagă îi aparține lui Allah, așa cum spune Cel Preaînalt:

Textul arab al versetului integral

قُلْ لِلّٰهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا ۖ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ
ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ

„Spune: «Toată mijlocirea îi aparține lui Allah.»”

(Az-Zumar, 39:44)

Ea nu are loc decât după permisiunea lui Allah:

Textul arab al versetului integral

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا
 نَوْمٌ ۚ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ مَنْ ذَا الَّذِي
 يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
 وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
 السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ ۚ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ
 الْعَظِيمُ﴾

„Cine este acela care poate mijloci înaintea Lui fără permisiunea
 Sa?”

(Al-Baqarah, 2:255)

Și nimeni nu poate mijloci pentru cineva decât după ce Allah este
 mulțumit de el:

Textul arab al versetului integral

﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ
 أَرْضَىٰ وَهُمْ مِّنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ﴾

„Ei nu mijlocesc decât pentru cel de care El este mulțumit.”

(Al-Anbiyā', 21:28)

Iar El nu este mulțumit decât de *tawhīd*, după cum spune:

Textul arab al versetului integral

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

„Cine caută o religie în afara Islamului, nu-i va fi primită.”

(Āl ‘Imrān, 3:85)

Dacă întreaga mijlocire îi aparține lui Allah, nu se întâmplă decât după permisiunea Lui, iar Profetul ﷺ și ceilalți nu mijlocesc pentru nimeni până când Allah nu le îngăduie, iar El nu îngăduie decât pentru oamenii *tawhīd*-ului, atunci ți-a devenit limpede că mijlocirea îi aparține în întregime lui Allah. Eu o cer de la El și spun: „O, Allah, nu mă lipsi de mijlocirea lui! O, Allah, fă-l să mijlocească pentru mine!” și alte rugi asemănătoare.

Obiecția: „Profetului i-a fost dată mijlocirea, iar eu îi cer din ceea ce i-a fost dat”

Dacă spune: „Profetului ﷺ i-a fost dată mijlocirea, iar eu îi cer din ceea ce Allah i-a dat.”

Răspunsul este: Allah i-a dat mijlocirea, dar ți-a interzis să-l chemi în acest fel, spunând:

Textul arab al versetului integral

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾

„Nu chemați pe nimeni împreună cu Allah.”

(Al-Jinn, 72:18)

Dacă Îl chemi pe Allah ca Profetul Său să mijlocească pentru tine, ascultă-L și în porunca: „Nu chemați pe nimeni împreună cu Allah.”

Mai mult, mijlocirea a fost dată și altora în afară de Profet ﷺ: este autentic că îngerii mijlocesc, copiii care au murit înainte de maturitate mijlocesc și sfinții mijlocesc. Spui atunci: „Allah le-a dat mijlocirea, deci o cer de la ei”? Dacă spui aceasta, te-ai întors la

adorarea oamenilor dreți pe care Allah a menționat-o în Cartea Sa. Iar dacă spui „nu”, se prăbușește afirmația ta: „Allah i-a dat mijlocirea și eu îi cer din ceea ce Allah i-a dat.”

Obiecția: „Shirk-ul înseamnă numai adorarea idolilor”

Dacă spune: „Eu nu Îi asociez nimic lui Allah — nici vorbă! — dar refugierea la oamenii dreți nu este shirk.”

Spune-i: dacă recunoști că Allah a interzis *shirk*-ul mai grav decât a interzis adulterul și recunoști că Allah nu îl iartă, spune-mi ce este acest *shirk* pe care Allah l-a interzis și despre care a spus că nu îl iartă.

Dacă nu știe, spune-i: cum te declari liber de *shirk* dacă nici măcar nu știi ce este? Cum ar putea Allah să-ți interzică acest lucru, să spună că nu îl iartă, iar tu să nu întrebi despre el și să nu-l cunoști? Crezi că Allah l-a interzis fără să ni-l explice? Dacă spune: „*Shirk-ul este adorarea idolilor, iar noi nu adorăm idoli*”, întreabă-l: ce înseamnă „*adorarea idolilor*”? Crezi că ei erau convinși că acele bucați de lemn și pietre creează, dau hrană și cârmuiesc treburile celui care le cheamă? Coranul respinge aceasta, după cum arată cuvintele:

Textul arab al versetului integral

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ
أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

„Spune: «Cine vă dă hrană din cer și de pe pământ?...»”

(Yūnus, 10:31)

Dacă spune că adorarea idolilor înseamnă ca omul să se îndrepte spre lemn, piatră, o construcție ridicată peste un

mormânt sau altceva, să le cheme, să sacrifice pentru ele și să spună că îl apropie de Allah și că prin binecuvântarea lor îi este îndepărtat răul ori îi este dat binele, spune-i: ai spus adevărul. Iar aceasta este tocmai ceea ce faceți voi în fața pietrelor și construcțiilor ridicate peste morminte și în alte locuri.

Astfel, el a recunoscut că această faptă este adorarea idolilor, iar acesta era punctul urmărit.

I se mai spune: prin afirmația ta „*shirk-ul este adorarea idolilor*” vrei să spui că *shirk-ul* este limitat numai la aceasta și că dependența de oamenii dreți și chemarea lor nu intră în el? Aceasta este respinsă de ceea ce Allah a menționat în Cartea Sa despre necredința celor care s-au atașat de îngeri, de 'Īsā și de oamenii dreți. El trebuie să recunoască faptul că cel care asociază pe cineva dintre cei dreți în adorarea lui Allah a comis *shirk-ul* menționat în Coran. Acesta este punctul urmărit.

Esența problemei este aceasta: dacă spune „*Eu nu Îi asociez nimic lui Allah*”, spune-i: explică-mi ce este *shirk-ul* față de Allah. Dacă spune „*adorarea idolilor*”, spune-i: explică-mi ce înseamnă adorarea idolilor. Dacă spune „*Eu nu ador decât pe Allah*”, spune-i: explică-mi ce înseamnă a-L adora numai pe Allah. Dacă o explică așa cum o explică Coranul, acesta este lucrul urmărit. Dacă nu cunoaște sensul, cum poate pretinde ceva ce nu cunoaște? Iar dacă îl explică prin alt sens decât sensul său, îi arăți versetele limpezi despre sensul *shirk-ului* față de Allah și despre adorarea idolilor și că exact aceasta este ceea ce ei fac în vremea noastră; și că adorarea lui Allah, singur și fără asociat, este ceea ce ei ne reproșează și pentru care strigă împotriva noastră, așa cum au strigat cei asemenea lor:

Textul arab al versetului integral

﴿أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ﴾

„A făcut el din toate divinitățile o singură Divinitate? Cu adevărat, acesta este un lucru uimitor!”

(Sād, 38:5)

Obiecția: „Ei au devenit necredincioși pentru că au spus că îngerii sunt ficele lui Allah”

Dacă spune: „Ei nu au devenit necredincioși din pricina chemării îngerilor și profeților, ci pentru că au spus că îngerii sunt ficele lui Allah. Noi nu spunem că ‘Abd al-Qādir este fiul lui Allah și nici altcineva.”

Răspunsul este: atribuirea unui copil lui Allah este o necredință distinctă. Allah spune:

Textul arab al pasajului integral

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ﴾

„Spune: El este Allah, Unul. Allah, Cel de care depinde totul.”

(Al-Ikhlās, 112:1-2)

„Unul” este Cel fără seamăn, iar aș-Şamad este Cel către care se îndreaptă toate nevoile. Cel care neagă aceasta a necrezut, chiar dacă nu neagă întreaga sură.

Allah mai spune:

Textul arab al versetului integral

﴿مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا

لَذَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ

سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ﴾

„Allah nu Și-a luat niciun fiu și nu este alături de El nicio altă divinitate...”

(Al-Mu’minūn, 23:91)

Astfel, El a separat cele două lucruri și a făcut din fiecare o necredință distinctă.

Și spune:

Textul arab al versetului integral

﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ
وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ﴾

„Ei le-au făcut jinnilor asociați ai lui Allah, deși El i-a creat, și I-au născocit fii și fiice fără cunoaștere.”

(Al-An‘ām, 6:100)

A făcut deci diferență între două forme de necredință.

Dovada pentru aceasta este și că cei care au necrezut prin chemarea lui al-Lât — deși acesta fusese un om drept — nu l-au făcut fiu al lui Allah; iar cei care au necrezut prin adorarea jinnilor nu i-au făcut copii ai lui Allah.

La fel, savanții din toate cele patru școli juridice menționează în capitolul despre hotărârea apostatului că, dacă un musulman pretinde că Allah are un copil, el apostaziază; și ei disting între aceste categorii. Acest lucru este extrem de limpede.

Obiecția: „Apropiații lui Allah nu au teamă; noi nu-i adorăm”

Dacă citează:

Textul arab al versetului integral

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

„Cu adevărat, apropiații lui Allah nu vor avea nicio teamă și nu se vor întrista.”

(Yūnus, 10:62)

spune-i: acesta este adevărul. Dar ei nu trebuie adorați. Noi nu criticăm decât adorarea lor împreună cu Allah și asocierea lor cu El. În rest, este obligatoriu să-i iubești, să-i urmezi și să recunoști darurile pe care Allah li le-a dat. Nimeni nu neagă *karāmāt*-urile apropiaților lui Allah decât oamenii inovației și rătăcirii.

Religia lui Allah se află la mijloc între două extreme, este călăuzire între două rătăcirii și adevăr între două falsități.

Două deosebiri între politeiștii vechi și politeiștii din vremea autorului

Dacă ai înțeles că ceea ce politeiștii din vremea noastră numesc „credință” (*al-i'tiqād*) este *shirk*-ul despre care a coborât Coranul și împotriva căruia a luptat Mesagerul lui Allah ﷺ, atunci să știi că *shirk*-ul celor dintâi este mai ușor decât *shirk*-ul oamenilor din vremea noastră din două motive.

Primul: cei dintâi nu Îi asociau lui Allah pe îngeri, pe apropiați și pe idoli și nu îi chemau împreună cu Allah decât în vreme de bunăstare. În încercare și necaz, ei Îi consacrau lui Allah religia. Allah spune:

Textul arab al versetului integral

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهَ صَلَّٰ

فَلَمَّا نَجَّكُمُ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ۝﴾

„Când vă atinge necazul pe mare, cei pe care îi chemați în afară de El dispar din mintea voastră. Dar când vă salvează pe uscat, vă întoarceți. Omul este foarte nerecunoscător.”

(Al-Isrā', 17:67)

Și:

Textul arab al pasajului integral

﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ
أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ
فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ﴾

„Spune: «Spuneți-mi: dacă vine asupra voastră pedeapsa lui Allah sau vă vine Ceasul, veți chema pe altcineva decât Allah, dacă sunteți sinceri? Dimpotrivă, numai pe El Îl veți chema; iar dacă voiește, va îndepărta ceea pentru ce L-ați chemat și veți uita ceea ce Îi asociați.»”

(Al-An‘ām, 6:40–41)

Și:

Textul arab al versetului integral

﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا
خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُوَ إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ
لِلَّهِ أُنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا
إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾

„Când pe om îl atinge un rău, Îl cheamă pe Domnul său, întorcându-se către El. Apoi, când îi dăruiește o binefacere de la El, uită ceea pentru care Îl chemase mai înainte și Îi face lui Allah rivali pentru a abate de la calea Sa. Spune: «Bucură-te puțin de necredința ta; vei fi dintre oamenii Focului.»”

(Az-Zumar, 39:8)

Și:

Textul arab al versetului integral

﴿وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوَجٌ كَظُلُمٍ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ﴾

„Când îi acoperă un val asemenea unor umbre, Îl cheamă pe Allah, consacrându-I religia.”

(Luqmān, 31:32)

Cine înțelege această chestiune pe care Allah a explicat-o în Cartea Sa — că politeiștii împotriva cărora a luptat Mesagerul lui Allah ﷺ Îl chemau pe Allah și chemau pe alții în vreme de bunăstare, însă în necaz și greutate nu chemau decât pe Allah singur, fără asociat, și îi uitau pe stăpânii lor — înțelege deosebirea dintre *shirk*-ul oamenilor din vremea noastră și *shirk*-ul celor dintâi. Dar unde este cel a cărui inimă înțelege această chestiune temeinic? Allah este Cel de la care se cere ajutor.

Al doilea: cei dintâi chemau împreună cu Allah persoane apropiate de Allah — profeți, sfinți sau îngeri — și chemau copaci și pietre supuse lui Allah, care nu Îl nesocotesc. Iar oamenii din vremea noastră îi cheamă împreună cu Allah pe unii dintre cei mai păcătoși oameni; cei pe care îi cheamă sunt dintre cei care le permit desfrâul, adulterul, furtul, abandonarea rugăciunii și altele asemenea. Iar cel care are asemenea credințe despre un om drept sau despre ceva care nu se răzvrătește, precum lemnul ori piatra, se află într-o situație mai ușoară decât cel care are asemenea credințe despre cineva a cărui nelegiuire și stricăciune le vede și le mărturisește.

Obiecția: „Noi rostim shahādah, credem în Coran, ne rugăm și postim”

Dacă ai înțeles că cei împotriva cărora a luptat Mesagerul lui Allah ﷺ erau mai sănătoși la minte și aveau un *shirk* mai ușor decât aceștia, să știi că ei aduc o obiecție foarte mare:

„Cei despre care a coborât Coranul nu mărturiseau că nu există divinitate în afară de Allah, îl tăgăduiau pe Mesager, negau învierea, tăgăduiau Coranul și îl numeau vrăjitorie. Noi însă mărturisim că nu există divinitate în afară de Allah și că Muḥammad este Mesagerul lui Allah, credem Coranul, credem în înviere, ne rugăm și postim. Cum ne puneți pe aceeași treaptă cu ei?”

Răspunsul este că nu există nicio divergență între savanți asupra faptului că, dacă un om îl crede pe Mesager într-un lucru și îl tăgăduiește în altul, el este necredincios și nu a intrat în Islam. La fel, dacă crede într-o parte din Coran și neagă alta; de pildă, recunoaște *tawḥīd*-ul dar neagă obligativitatea rugăciunii, sau recunoaște *tawḥīd*-ul și rugăciunea dar neagă obligativitatea zakāt-ului, ori recunoaște toate acestea dar neagă postul, sau recunoaște toate acestea dar neagă pelerinajul.

Când unii oameni din vremea Profetului ﷺ nu s-au supus obligației pelerinajului, Allah a revelat:

Textul arab al versetului integral

﴿فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ
ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا
وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾

„Pelerinajul la Casă este o datorie față de Allah pentru oamenii care au putința de a ajunge la ea. Iar cine neagă — Allah este lipsit de nevoie față de toate lumile.”

(Āl ‘Imrān, 3:97)

Cine recunoaște toate acestea, dar neagă învierea, a necrezut prin consens, iar sângele și averea lui devin, în formularea juridică a textului, permise. Allah spune:

Textul arab al pasajului integral

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُتَّخَذَ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا أُولَٰئِكَ هُمُ
الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا﴾^ج

„Cei care nu cred în Allah și în mesagerii Săi și vor să facă deosebire între Allah și mesagerii Săi spunând: «Credem în unii și nu credem în alții» și vor să-și ia o cale între acestea — aceia sunt cu adevărat necredincioși; iar pentru necredincioși am pregătit o pedeapsă umilitoare.”

(An-Nisā', 4:150–151)

Dacă Allah a declarat în Cartea Sa că acela care crede într-o parte și neagă o parte este cu adevărat necredincios și merită ceea ce a fost menționat, această îndoială dispare. Aceasta este obiecția pe care a menționat-o un om din al-Aḥsā' într-o scriere pe care ne-a trimis-o.

Se mai spune: dacă recunoști că cel care îl crede pe Mesager în toate, dar neagă obligativitatea rugăciunii, este necredincios prin consens; și la fel cel care recunoaște totul în afară de înviere sau cel care neagă obligativitatea postului din Ramaḍān — iar școlile juridice nu se contrazic în aceasta — atunci este cunoscut că *tawḥīd*-ul este cea mai mare obligație cu care a venit Profetul Muḥammad ﷺ și este mai mare decât rugăciunea, zakāt-ul, postul și pelerinajul.

Cum ar putea omul să nege una dintre aceste obligații și să necreadă, chiar dacă împlinește restul a ceea ce a adus Mesagerul ﷺ, iar dacă neagă *tawhîd*-ul, religia tuturor mesagerilor, să nu necreadă? Slavă lui Allah! Cât de uimitoare este această neștiință!

Se mai spune: Companioni Mesagerului lui Allah ﷺ au luptat împotriva Banū Hanīfah. Ei intraseră în Islam în vremea Profetului ﷺ, mărturiseau că nu există divinitate în afară de Allah și că Muḥammad este Mesagerul lui Allah, se rugau și chemau la rugăciune. Dacă spune: „*Ei afirmă că Musaylimah este profet*”, răspundem: tocmai acesta este punctul. Dacă cel care ridică un om la rangul Profetului ﷺ cade în necredință și nu-i folosesc cele două mărturisiri și rugăciunea, atunci ce se poate spune despre cel care îl ridică pe Shamsān, Yūsuf, un Companion sau un profet la rangul Stăpânitorului cerurilor și al pământului? Allah spune:

Textul arab al versetului integral

﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾

„Astfel pecetluiește Allah inimile celor care nu știu.”

(Ar-Rūm, 30:59)

Se mai spune: cei pe care ‘Alī ibn Abī Ṭālib i-a ars cu foc. Ei pretindeau Islamul și se aflau printre adepții lui ‘Alī, învățând de la Companioni, însă au avut despre ‘Alī o credință asemănătoare cu cea pe care alții o aveau despre Yūsuf, Shamsān și alții asemenea. Cum au fost atunci Companioni de acord asupra pedepsirii și declarării lor ca necredincioși? Credeți că aceștia îi declarau necredincioși pe musulmani? Sau credeți că o asemenea credință despre Tāj și cei asemenea lui nu dăunează, dar aceeași credință despre ‘Alī ibn Abī Ṭālib duce la necredință?

Se mai spune: Banū ‘Ubayd al-Qaddāḥ, care au stăpânit Maghrebul și Egiptul în vremea Abbasizilor, Ei mărturiseau că nu există divinitate în afară de Allah și că Muḥammad este Mesagerul lui Allah, pretindeau Islamul și împlineau rugăciunea de vineri și rugăciunea în congregație. Când au manifestat

încălcări ale Sharī'ah-ei în lucruri mai mici decât cele despre care vorbim aici, savanții au fost de acord asupra necredinței lor și asupra luptei împotriva lor; teritoriile lor au fost socotite teritorii de război, iar musulmanii au luptat cu ei până au recuperat teritoriile musulmane aflate în mâinile lor.

Se mai spune: dacă cei dintâi ar fi devenit necredincioși numai pentru că au combinat *shirk*-ul cu tăgăduirea Mesagerului și a Coranului, negarea învierii și altele asemenea, atunci ce înseamnă capitolul pe care savanții îl includ în fiecare școală juridică sub titlul „**Capitolul despre hotărârea apostatului**”? Apostatul este musulmanul care cade în necredință după Islam. Ei au enumerat multe forme, fiecare dintre ele scoțând omul din Islam și făcând, în formularea juridică a textului, permis sângele și averea sa; au menționat chiar lucruri care pot părea mărunte celui care le face — precum un cuvânt rostit cu limba fără ca inima să-l creadă sau un cuvânt spus în glumă și joacă.

Se mai spune despre cei despre care Allah a zis:

Textul arab al versetului integral

﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ
أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا
لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يَعْذِبْهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾

„Ei jură pe Allah că nu au spus, însă au rostit cuvântul
necredinței și au necrezut după Islamul lor.”

(At-Tawbah, 9:74)

Nu ai auzit că Allah i-a declarat necredincioși din cauza unui
cuvânt, deși se aflau în vremea Mesagerului lui Allah ﷺ, luptau
alături de el, se rugau alături de el, dădeau zakāt, făceau
pelerinajul și afirmau *tawhīd*-ul?

La fel, Allah spune despre cei care au rostit cuvinte în timpul expediției de la Tabūk:

Textul arab al pasajului integral

﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ
وَأَيِّئِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ يُعَذِّبُ طَائِفَةٌ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾

„Spune: «Oare de Allah, de versetele Sale și de Mesagerul Său vă băteți joc? Nu vă scuzați! Ați necrezut după credința voastră.»”

(At-Tawbah, 9:65–66)

Aceștia sunt cei despre care Allah a spus în mod explicit că au necrezut după credința lor, în timp ce se aflau alături de Mesagerul lui Allah ﷺ în expediția de la Tabūk; ei au rostit un cuvânt despre care au pretins că l-au spus în glumă.

Reflectează deci la această îndoială: „Voi îi declarați necredincioși pe unii musulmani care mărturisesc *Lā ilāha illā Allāh*, se roagă și postesc.” Reflectează la răspunsul ei, căci este dintre cele mai folositoare lucruri din aceste pagini.

Lecția din povestea lui Mūsā și din episodul Dhāt Anwāt
Dovada pentru aceasta este și ceea ce Allah relatează despre Banū Isrā'īl, care, cu Islamul, știința și dreptatea lor, i-au spus lui Mūsā:

Textul arab al versetului integral

﴿وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ

عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ ^ج قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ

^جءَالِهَةً قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾

„Fă-ne și nouă o divinitate, așa cum au și ei divinități.”

(Al-A'rāf, 7:138)

și ceea ce au spus unii dintre Companioni Profetului ﷺ: „Fă-ne și nouă un Dhāt Anwāt.” Profetul ﷺ a jurat că aceasta este asemenea cuvintelor Banū Isrā'īl: „Fă-ne o divinitate.”

Politeiștii aduc aici următoarea obiecție: Banū Isrā'īl nu au devenit necredincioși prin simpla cerere, iar cei care au spus „Fă-ne un Dhāt Anwāt” nu au devenit necredincioși.

Răspunsul este: Banū Isrā'īl nu au făcut efectiv acel lucru, iar cei care i-au cerut Profetului ﷺ nu l-au făcut. Nu există divergență că Banū Isrā'īl, dacă ar fi făcut acel lucru, ar fi necrezut; și la fel, dacă cei pe care Profetul ﷺ i-a oprit nu l-ar fi ascultat și și-ar fi luat un Dhāt Anwāt după interdicția sa, ar fi necrezut. Acesta este punctul urmărit.

Povestea arată însă că musulmanul — ba chiar omul învățat — poate ajunge la unele forme de *shirk* fără să le cunoască. De aceea este necesară învățarea și precauția, iar afirmația ignorantului „noi am înțeles deja *tawhīd-ul*” este una dintre cele mai mari forme de ignoranță și dintre cursele lui Shayṭān.

Povestea mai arată că, dacă musulmanul rostește un cuvânt de necredință fără să știe și este avertizat, iar el se pocăiește imediat, nu devine necredincios prin aceasta, așa cum s-a întâmplat cu

Banū Isrā'īl și cu cei care i-au făcut cererea Profetului ﷺ. Ea mai arată că, deși nu a devenit necredincios, i se poate vorbi foarte aspru, așa cum a făcut Mesagerul lui Allah ﷺ.

Obiecția: „Cel care spune *Lā ilāha illā Allāh* nu poate fi declarat necredincios”

Ei mai spun: Profetul ﷺ l-a muștrătat pe Usāmah pentru că a ucis un om care spusese „*Lā ilāha illā Allāh*” și i-a spus: „*L-ai ucis după ce a spus *Lā ilāha illā Allāh*?*” De asemenea, Profetul ﷺ a spus: „*Mi s-a poruncit să lupt cu oamenii până când vor spune *Lā ilāha illā Allāh**”, precum și alte relatări care poruncesc cruțarea celui care o rostește.

Acești neștiutori urmăresc prin aceasta să spună că acela care o rostește nu devine necredincios și nu poate fi pedepsit, indiferent ce ar face.

Li se răspunde: este cunoscut că Mesagerul lui Allah ﷺ a luptat împotriva evreilor și i-a luat prizonieri, deși aceștia spuneau „*Lā ilāha illā Allāh*”; iar Companioni au luptat împotriva Banū Ḥanīfah, deși aceștia mărturiseau că nu există divinitate în afară de Allah și că Muḥammad este Mesagerul lui Allah, se rugau și pretindeau Islamul. La fel au fost cei pe care ‘Alī ibn Abī Ṭālib i-a ars cu foc.

Acești neștiutori spun ei înșiși că cel care neagă învierea necrede chiar dacă spune *Lā ilāha illā Allāh* și că cel care neagă ceva dintre stâlpii Islamului necrede chiar dacă rostește expresia. Cum atunci nu-i folosește această expresie dacă neagă o ramură dintre ramuri, dar i-ar folosi dacă neagă *tawḥīd*-ul, care este temelia și capul religiei mesagerilor? Însă dușmanii lui Allah nu au înțeles sensul acestor relatări și nu îl vor înțelege.

În ceea ce privește relatarea despre Usamah: el a ucis un om care își declarase Islamul, deoarece a crezut că acesta îl declarase numai de teamă pentru viața și averea sa. Când un om manifestă Islamul, trebuie să fie cruțat până când se arată de la el ceva care îl contrazice. Allah a revelat în această privință:

Textul arab al versetului integral

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا
تَقُولُوا لِمَنْ ءَلَقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتُ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ ۖ كَذَلِكَ كُنْتُم مِّن
قَبْلُ فَمَنْ أَلَّهُ عَلَيْكُمُ فَتَبَيَّنُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا

„O, voi cei care credeți! Când porniți pe calea lui Allah, cercetați bine...”

(An-Nisā', 4:94)

adică verificați și nu vă grăbiți.

Versetul arată că trebuie să fie cruțat și cercetat. Dacă ulterior se vedește de la el ceva care contrazice Islamul, atunci este pedepsit pentru ceea ce s-a vădit de la el. Dacă simpla rostire l-ar fi făcut imposibil de pedepsit în orice situație, porunca de a cerceta nu ar mai avea sens.

Acesta este și sensul celeilalte relatări și al celor asemănătoare: cine manifestă *tawhīd*-ul și Islamul trebuie cruțat, cu excepția cazului în care se arată de la el ceva care le contrazice.

Dovada este că același Mesager ﷺ care a spus „L-ai ucis după ce a spus *Lā ilāha illā Allāh*?” și „Mi s-a poruncit să lupt cu oamenii până când vor spune *Lā ilāha illā Allāh*” a spus despre Khawārij:

„Oriunde îi întâlnești, omorâți-i; dacă i-aș ajunge, i-aș nimici asemenea neamului ‘Ad.” deși ei erau dintre cei mai zeloși oameni în adorare, în *tahlil* și *tasbiḥ*, până într-atât încât Companioni își socoteau rugăciunea mică în comparație cu a lor; învățaseră de la Companioni, însă, simpla rostire a lui Lā ilāha illā Allāh, mulțimea adorării și pretenția Islamului nu le-au fost suficiente când s-a arătat abaterea lor de la Shari‘ah.

În același fel se înțelege ceea ce am menționat despre lupta împotriva evreilor și lupta Companionilor împotriva Banū Ḥanīfah.

De asemenea, Profetul ﷺ intenționa să pornească împotriva Banū al-Muṣṭaliq atunci când un om i-a spus că aceștia refuzaseră zakāt-ul, până când Allah a revelat:

Textul arab al versetului integral

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن
تَصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾

„O, voi cei care credeți! Dacă vine la voi un nelegiuit cu o veste, verificați-o...”

(Al-Ḥujurāt, 49:6)

Omul se dovedise mincinos în privința lor. Toate acestea arată că sensul relatărilor invocate de ei este cel pe care l-am explicat.

Obiecția: istighāthah în Ziua Învierii

Ei mai aduc ca obiecție relatarea în care Profetul ﷺ spune că, în Ziua Învierii, oamenii vor cere ajutor de la Ādam, apoi de la Nūḥ, apoi de la Ibrāhīm, apoi de la Mūsā și apoi de la ‘Īsā, iar fiecare se va scuza până când vor ajunge la Mesagerul lui Allah ﷺ. Ei spun: aceasta dovedește că a cere ajutor de la altcineva decât Allah nu este *shirk*.

Răspunsul este: noi nu negăm cererea de ajutor adresată unei făpturi în ceea ce făptura este capabilă să facă. Allah spune în povestea lui Mūsā:

Textul arab al versetului integral

﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا
 ص٤ رَجُلَيْنِ يُقَاتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ
 فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ
 ص٤ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ
 إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ﴾

„Cel care era dintre oamenii săi i-a cerut ajutor împotriva celui care era dintre dușmanii săi.”

(Al-Qașāș, 28:15)

La fel, omul cere ajutorul tovarășilor săi în război sau în alte lucruri pe care o făptură le poate face. Noi am respins *istighāthah* de adorare pe care oamenii o fac la mormintele apropiatilor sau când aceștia sunt absenți, cerând lucruri pe care nu le poate face decât Allah.

Odată stabilit aceasta, cererea adresată profeților în Ziua Învierii urmărește ca ei să-L roage pe Allah să înceapă judecata oamenilor, pentru ca oamenii Paradisului să fie ușurați de groaza acelui loc. Aceasta este permisă atât în această lume, cât și în Viața de Apoi: mergi la un om drept, viu, care stă cu tine și îți aude vorbele, și îi spui „Roagă-L pe Allah pentru mine”, așa cum Companioni îi cereau aceasta Mesagerului lui Allah ﷺ în timpul vieții sale.

După moartea lui însă, Companioni nu au cerut aceasta la mormântul său; dimpotrivă, primii musulmani au dezaprobat chiar pe cel care intenționa să facă *du‘ā’* către Allah la mormântul său — cu atât mai mult să-l cheme pe el însuși.

Obiecția: Jibrîl i-a oferit ajutor lui Ibrâhîm

Ei mai aduc povestea lui Ibrâhîm atunci când a fost aruncat în foc. Jibrîl i-a apărut în aer și l-a întrebat: „*Ai vreo nevoie?*” Ibrâhîm a răspuns: „*De la tine, nu.*” Ei spun: dacă *istighāthah* ar fi fost *shirk*, Jibrîl nu i-ar fi oferit-o lui Ibrâhîm.

Răspunsul este că aceasta este de același fel cu obiecția precedentă. Jibrîl i-a oferit un ajutor într-un lucru pe care avea puterea să-l facă. Allah îl descrie ca fiind:

Textul arab al versetului integral

﴿عَلَيْهِ شَدِيدُ الْقُوَى﴾

„*puternic în tărie.*”

(An-Najm, 53:5)

Dacă Allah i-ar fi îngăduit să ia focul lui Ibrâhîm și pământul și munții din jur și să le răstoarne spre răsărit sau spre apus, ar fi putut-o face; dacă Allah i-ar fi poruncit să-l așeze pe Ibrâhîm într-un loc îndepărtat, ar fi făcut-o; iar dacă i-ar fi poruncit să-l ridice la cer, ar fi făcut-o.

Aceasta este asemenea unui om bogat, cu avere multă, care vede un om nevoiaș și îi oferă un împrumut sau un dar care să-i împlinească nevoia; iar nevoiașul refuză și rabdă până când Allah îi aduce o hrană pentru care nu datorează nimănui nimic. Unde este aceasta față de cu *istighāthah* de adorare și cu *shirk*-ul, dacă ar înțelege?

Chestiunea finală: inima, limba și fapta

Să încheiem discuția cu o problemă mare și importantă, care se înțelege din ceea ce a precedat, dar pe care o tratăm separat din cauza importanței sale și a numărului mare de greșeli în privința ei.

Nu există divergență că *tawhīd*-ul trebuie să fie în inimă, pe limbă și în faptă. Dacă lipsește ceva dintre acestea, omul nu este musulman.

Dacă omul cunoaște *tawhīd*-ul, dar nu lucrează potrivit lui, el este necredincios, apostat și împotrivor, asemenea lui Fir‘awn, Iblis și celor asemenea lor. Mulți oameni greșesc în această privință și spun: „*Acesta este adevărul; îl înțelegem și mărturisim că este adevărul, dar nu putem să-l practicăm; în țara noastră nu este permis decât ceea ce se potrivește oamenilor de aici*”, sau aduc alte scuze.

Cel sărman nu știe că majoritatea conducătorilor necredinței cunosc adevărul și nu l-au părăsit decât pentru unele interese și scuze, după cum spune Allah:

Textul arab al versetului integral

ج
 ﴿أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ ۚ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

„*Ei au vândut versetele lui Allah pentru un preț mic.*”

(At-Tawbah, 9:9)

Și în alt loc:

Textul arab al versetului integral

صل

﴿الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ، كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾

„Îl cunosc așa cum își cunosc propriii fii.”

(Al-Baqarah, 2:146)

Dacă însă omul practică *tawhîd*-ul numai în exterior, fără să-l înțeleagă și fără să-l creadă în inimă, el este ipocrit, mai rău decât necredinciosul declarat, citând:

Textul arab al versetului integral

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ
لَهُمْ نَصِيرًا﴾

„Cu adevărat, ipocriții vor fi în treapta cea mai de jos a Focului.”

(An-Nisā', 4:145)

Această chestiune este lungă. Dacă o urmărești în vorbele oamenilor, vei vedea pe unii care cunosc adevărul, dar nu lucrează potrivit lui de teama pierderii unui avantaj lumesc, a rangului sau pentru a-i mulțumi pe alții; și vei vedea pe alții care lucrează potrivit lui numai în exterior, dar dacă îi întrebi ce cred în inimă, nu cunosc sensul lui.

Trebuie însă să înțelegi două versete din Cartea lui Allah.

Primul este:

Textul arab al versetului integral

﴿لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبُ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾

„Nu vă scuzați! Ați necrezut după credința voastră.”

(At-Tawbah, 9:66)

Dacă ai înțeles că unii dintre cei care îl însoțeau pe Mesagerul lui Allah ﷺ în expediție au fost declarați necredincioși din cauza unui cuvânt pe care l-au spus în glumă și joacă, atunci îți devine limpede, că acela care rostește sau face un act de necredință de teama pierderii averii, a rangului ori pentru a-i face pe plac cuiva este într-o situație mai gravă decât cel care spune un asemenea cuvânt în glumă.

Al doilea verset este:

Textul arab al pasajului integral

﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيْمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيْمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ
غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ﴾

*„Cine necrede în Allah după credința sa — în afară de cel
constrâns, în timp ce inima lui rămâne liniștită în credință —
însă cel care își deschide pieptul necredinței, asupra aceluia este
mânia lui Allah și pentru ei este o pedeapsă mare. Aceasta
pentru că ei au iubit viața acestei lumi mai mult decât Viața de
Apoi și pentru că Allah nu călăuzește poporul necredincios.”*

(An-Nahl, 16:106–107)

Allah nu a făcut excepție aici decât pentru cel constrâns în timp
ce inima lui este liniștită în credință. În afara acestei situații,
versetul declară necredință după credință fie că fapta a fost făcută
din frică, pentru a-i mulțumi pe alții, din atașament față de țară,
familie, clan sau avere, în glumă ori din alte motive, cu excepția
constrângerii.

Versetul indică aceasta din două puncte de vedere.

Primul este expresia:

„în afară de cel constrâns”

Allah nu a exceptat decât persoana constrânsă. Este cunoscut
că omul poate fi constrâns asupra unei vorbe sau fapte;
convingerea inimii nu poate fi impusă în același fel.

Al doilea este afirmația:

„Aceasta pentru că ei au iubit viața acestei lumi mai mult decât Viața de Apoi.”

Versetul arată că această necredință și pedeapsă nu au rezultat, în cazul descris, din simpla ignoranță, ură față de religie ori iubire a necredinței, ci pentru că persoana a urmărit un folos din bunurile acestei lumi și l-a preferat religiei.

Allah, Slăvit și Preaînalt, știe cel mai bine, este mai Puternic și mai Generos. Fie ca Allah să trimită binecuvântări și pace asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei și Companionilor săi.

S-a încheiat. Toată lauda Îi aparține lui Allah, Domnul lumilor.

Kashf al-Shubuhāt

Înlăturarea îndoielilor

Explicarea monoteismului și răspunsuri la îndoielile
discutate de autor în legătură cu adorarea lui Allah.

Autor: Muḥammad ibn ‘Abd al-Wahhāb

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro